

6. Механизмы организации черноморского экономического сообщества в стимулировании развития портов Украины : монография / Ю. В. Макогон, А. Ф. Лысый, В. В. Барышникова и др.; под. ред. Ю. В. Макогона. – Донецк: ДонНУ, 2013. – 322 с.

Московкіна І. С.

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Інформація як новий «основний ресурс» наділена властивістю безмежності, що надає їй характеру не ресурсу, а споживчого попиту. Якщо власник певного предмету, продавши його, втрачає на нього права, то після продажу інформації вона все-таки залишається у нього. Більше того, інформація стає ціннішою, чим більше людей володіють нею. Інформація не має явної форми кінцевого використання, так само, як жоден вид кінцевого використання не потребує специфічного виду інформації і не залежить від жодного конкретного виду інформації.

У ході інформаційного процесу інформація, що циркулює на підприємстві або в організації, піддається тій чи іншій обробці залежно від роду їхньої діяльності. Обробка інформації полягає в отриманні одних «інформаційних об'єктів» з інших «інформаційних об'єктів» шляхом виконання деяких алгоритмів і є однією з основних операцій, здійснюваних над інформацією, і головним засобом збільшення її обсягу і різноманітності. У процесі обробки інформація може бути первинною і вторинною, проміжною і результативною, при цьому оброблювані дані перетворюються з одного виду в інший.

На самому верхньому рівні можна виділити числову і нечислову обробку. У зазначені види обробки вкладається різне трактування змісту поняття «дані». При числовій обробці використовуються такі об'єкти як змінні, вектори, матриці, багатовимірні масиви, константи і т. ін. При нечисловій обробці об'єктами можуть бути файли, записи, поля, ієрархії, мережі, відносини і т. ін. Інша відмінність полягає в тому, що при числовій обробці зміст даних не має великого значення, в той час як при нечисловій обробці нас цікавлять безпосередні відомості про об'єкти, а не їх сукупність в цілому. Створення даних, як процес обробки, передбачає їх утворення в результаті виконання деякого алгоритму і подальше використання для перетворень на більш високому рівні [2, с. 62].

Інформаційні потреби осіб, які приймають рішення, у багатьох випадках орієнтовані на інтегральні техніко-економічні показники, які можуть бути отримані в результаті обробки первинних даних, що відображають поточну діяльність підприємства. Аналізуючи функціональні взаємозв'язки між підсумковими і первинними даними, можна побудувати так звану інформаційну схему, яка відображає процеси агрегування інформації. Первинні дані, як правило, надзвичайно різноманітні, інтенсивність їх надходження висока, а загальний обсяг інтегральних показників великий. З іншого боку, склад інтегральних показників відносно малий, але необхідний.

Характерним є те, що робота з інформаційним ресурсом завжди починається з ознайомлення зі змістом окремих документів та їхніх масивів, які входять до складу інформаційних систем. Наступним кроком є виділення серед інформаційного ресурсу особливо важливої і термінової інформації, даних для негайної доповіді керівництву, доведення її до всіх зацікавлених інстанцій, виявлення такої, що вимагає термінового уточнення та організації подальшого дослідження. Одним із найбільш значущих кроків для кожного з них є облік і систематизація інформації. Він, як правило, полягає, по-перше, в документуванні інформації, по-друге, в її постійному накопиченні, по-третє, в попередній обробці інформації та її відображенні. Однією з основних функцій документування при цьому є функція реєстрації інформації, отриманої у вигляді документів з різних каналів зв'язку (електронної пошти тощо), у діловодстві організації, підприємства. Процедура реєстрації полягає в заповненні реєстраційної картки, структура якої може варіюватися залежно від типу документа з наступним розміщенням реєстраційної картки в спеціальній базі даних – метабазі (репозиторії). При цьому, окрім власне самої здобутої інформації, що надійшла до організації підприємства, мають бути також зафіксовані її атрибути (реквізити). До таких атрибутів можуть бути віднесені абсолютне (первісне) джерело, назва, автор, дата надходження, канал надходження й тип повідомлення [3].

Для того, щоб раціонально використовувати інформаційний ресурс та мати можливість його швидко опрацьовувати, потрібна певна система. Вона відповідає за якісний збір даних із різних джерел, виконує дії по обробці, оцінює повноту даних та їхню значущість, передає показники в іншу систему. За її допомогою можна організувати використання інформації для розробки прогнозів, оцінки тенденцій, оцінки альтернатив рішень і дій, що позитивно впливають на конкурентоспроможність підприємства та місце підприємства в економічному середовищі. Найпоширенішою є система керування базами даних – комп'ютерна програма чи комплекс програм, що забезпечує користувачам можливість створення, збереження, оновлення, пошуку інформації та контролю доступу в базах даних. Головними її функціями є ініціалізація структури, забезпечення незалежності прикладних програм та даних, фізична та логічна цілісність, надання можливості використання декільком користувачам одночасно. Автоматизована обробка інформації дозволяє оперативно отримувати в режимі запиту (в реальному часі) різного роду зведені відомості, створює передумови для відмови від ручного опрацювання великих масивів даних, але дана система повинна забезпечувати захист даних [1, с. 32].

Концепція баз даних вже давно стала визначальним фактором при створенні ефективних систем обробки інформації. Однак тільки в останні роки фахівці прийшли до висновку, що найважливішим компонентом даної концепції має бути єдина методологія проектування баз даних. Це пояснюється не тільки тим, що проектування нових баз даних являє собою тривалий і трудомісткий процес, що вимагає залучення фахівців високої кваліфікації, а й тим, що, будучи інформаційною моделлю частини беззупинно мінливого реального світу, бази даних також повинні мінятися, щоб адекватно відображати дійсність. Тому для супро-

воду та експлуатації інформаційних систем потрібне постійне використання процедур проектування баз даних. Природно, що використання систем автоматизації проектування баз даних повинно призвести до зменшення вартості та часу розробки інформаційних систем, скороченню частки рутинних і нетворчих робіт (пов'язаних зі збором і редагуванням вихідних даних) і витрат на розробку прикладних систем.

Список використаних джерел

1. Бурячок В. Л. Організація процесу обробки інформації та його головні етапи / В. Л. Бурячок // Збірник наукових праць ЖВІ НАУ. – 2013. – Випуск № 7. – С. 31–40.
2. Видря Ю. І. Роль систем управління базами даних в обробці економічної інформації / Ю. І. Видря, О. В. Кривда // Сучасні проблеми економіки і підприємництва. – 2016. – Випуск № 17 – С. 62–65.
3. Советов Б. Я. Информационные технологии [Електронний ресурс] / Б. Я. Советов, В. В. Цехановский. – Режим доступу до ресурсу: http://urss.ru/PDF/add_ru/191941-1.pdf

*Сапельнікова Н. Л., канд. екон. наук, професор
Київський національний університет культури і мистецтв*

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Інформаційний менеджмент з'явився як визнання факту, що інформація є абсолютно необхідним ресурсом для того, щоб менеджмент був систематичний. Сучасний суспільний розвиток нерозривно пов'язаний з розвитком інформаційних технологій та систем управління. Використання інформаційних систем менеджменту впливає на ефективність управління організацією.

Завдання керівників компаній з використанням інформаційних технологій – спробувати виявити стратегічні цілі, які сприяють свободі від стратегічних обмежень та появі нових можливостей та вимірювання їх досягнення в кількісному вираженні. Інформація, за визначенням, є «отримане або набуте знання про конкретний факт або подію». Таким чином, інформація не є по суті простим набором фактів, цифр, графіків або діаграм. Інформація – це знання, отримане з метою його використання надалі. Інформацію можна визначити як цілеспрямовану оброблену сукупність даних. Знання мають дві складові, тобто вербальні знання теорій та невербальні. Це вміння та навички, зокрема в нашому випадку – це вміння керувати та координувати діяльність і приймати відповідні рішення. Спостережна модальність знання вторинна щодо успішно досягнутих цілей. Мудрість керівництва компанії в практиці прийнято називати компетентністю: людина знає, чому і коли потрібно вибирати ті чи інші пріоритети, а не якісь інші. Здатність поширювати знання у відповідній галузі на суспільство є важливим аспектом управління знань.